

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatum Serie Vigessimvm-Octavvm De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qualiter sponsalia dissoluantur ob superueniens iuris impedimentum. Pun.
26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76659)

PUNCTVM XXVI.

Qualiter sponsalia dissoluantur ob superveniens iuris impedimentum?

1. Ob impedimentum tantum impediens non dissoluntur.
2. Ob impedimentum dirimens dissoluntur ex parte innocentis.
3. Affirmant plures obligatum esse dispensationem procurare, qui impedimentum apposuit. Alij negant. Alij media via procedunt.
4. Eligitur prima sententia.
5. Satisfit fundam. opposit.

1. **E**T si aliqui Doctores, quos refert, & sequitur Gutier. de matr. c. 31. num. 2. existimant ob impedimentum tantum impediens sponsalia dissolui ex parte innocentis; verius tamen est oppositum: eo quod probabilissimum sit excepto religionis, & castitatis voto nullum aliud impedimentum ex his, quæ tantum impediunt nuncupantur, matrimonium impedire, dispensationeque indigere, ut optime Sanchez, lib. 1. disputat. 56. num. 3. Coninch. disp. 23. dub. 5. num. 36.

2. At si impedimentum sit dirimens v.g. affinitatis, vel cognationis, & c. soluntur sponsalia absolute ex parte innocentis; quia impedimentum apponens satis sufficientem causam præstitit innocenti ab sponsalibus resiliendi, reddens matrimonium impossibile. Unde non tenetur admittere dispensationem, tamen si nocente liberaliter offeratur, quia ius resiliendi acquisivit, ut bene advertit Coninch. disp. 23. dub. 5. concl. 2. n. 37. Ex parte verò apponentis impedimentum, est eo tempore, quo impedimentum perseverat, sponsalium obligatio lapsa sit, ab ea tam non est integrè soluta, sed sublato impedimento per dispensationem tenetur promissis stare, si innocens voluerit. Quia æquum non est, ut immunitatem à fide præstita ex delicto acquirat contra Textum in c. 2. de translat. Prelat. sicut dixit Coninch. supra, Thom. Sanch. & Gutier. statim referendi.

3. Difficultas est, An is cuius causa impedimentum contractum est teneatur dispensationem illius procurare alteri exigente? Affirmant indistinctè, absque vlla limitatione Petrus Ledesma. de matr. 4. 43. art. causa 3. Ochagania quest. 23. eo quod ex iustitia tenebatur matrimonium contrahere, & consequenter impedimentum illi contrahendo non apponere. Ergo appositum obligatus est ex iustitia removere. Fillucius de matr. cap. 8. quest. 8. excusat ab hac obligatione delinquentem, nisi pars altera notabile damnum patiat ex matrimonij omissione. Et probari potest, quia dispensatio est quadam iuris læsio, ad quam procurandam nemo videtur adstrictus. Item est favor, & privilegium, quo nullas tenetur uti. Deinde ea quæ pendet à voluntate Principis reputantur quasi impossibilia. leg. continuis 137. §. cum quis ff. de verb. obligat. ibi: *Vbi omnino conditio impleri non potest, & si velit facere ei non liceat, nullius momenti fore stipulationem, perinde ac si ea conditio qua natura impossibilis est inserta esset.* Neque ad tem pertinet, quod ius mutari potest, & id quod nunc impossibile est, postea sit possibile fieri; non enim fecundum futurum temporis ius, sed secundum præsentis æstimari debet stipulatio, & alius probat Sanch. lib. 5. de matr. disp. 5. num. 1. Media quasi via procedit Sanch. lib. 1. disp. 56. in fine. Egid. Coninch. disp. 23. dub. 5. num. 37. Gutier. c. 32. num. 2. & alij: affirmant namque sic impedimentum matrimonio promisso constituentem obligatum esse illius dispensationem procurare si facile possit, hoc est absque magnis expensis, abaque gravi difficultate. Secus e contra nisi forte forma subspe matrimonij obtinendi deformat esset, gravèque sanæ iacturam pateretur, nisi nuptiæ sequantur. Priorè partem probant, quia obligatio ex sponsalibus contracta virget sponsum, ut saltem ea media quæ necessaria sunt, & facilia ad executionem apponat: non verò virget ad media extraordinaria, & difficilia apponenda. Exemplo illius qui post votum castitatis matrimonium contraxit, qui non tenetur ingredi religionem, ut castitatem seruet, quia est medium nimis durum, & extraordinarium, ad quod assumendum nunquam est tenendus obligatus quis, nisi expressè declarare.

4. Ex his sententiis prima mihi verior apparet, nam qui voluntariè matrimonio contrahendo impedimentum apponit ius comparit lædit, tenetur ergo illud reparare: At nullus alius modus reparationis aptior est, quam si impedimentum tollat, tenetur ergo illum tollere, si potest: at potest tollere dispensationem procurando, tenetur ergo illam procurare. Neque obstat, quod ea dispensatio impetranda sit magnis expensis, si ea expensæ solita sint fieri pro illius impedimenti dispensatione, eo namque ipso apponens iniuste impedimentum, & obligatus ex iustitia illud removere, obligatur eas expensas pro illius remotione facere, siquidem non

suppetit alia via prædictum impedimentum remouendi, & ius alterius læsum reparandi.

5. Neque fundamenta opposita virgent. Nam quæ in favorem Fillucij adduximus, probant procurandam non esse dispensationem, etiam si femina notabile damnum ex omissione nuptiarum pateretur, ut intuenti constare potest. Quare dicendum est per se neminem esse obligatum dispensationem legis communis procurare, eaque dispensatione de favore uti. Secus verò per accidens ratione alicuius damni dati, cuius reparatio eam dispensationem per se postulat. Neque ea dispensatio censenda est impossibilis etiam si à voluntate Principis pendat, tamen si sit difficilis, ob cuius causam quasi impossibilis nuncupatur: & ad legem communis respondeo probare non posse esse stipulationem ex his, quæ ad sui executionem mutari ius requirunt, non verò probat non posse esse damnificationem, quæ ad prædicti iuris mutationem, seu potius dispensationem procurandam obligat. Adde stipulationem absolutam esse non posse, bene tamen conditionatam (sub conditione inquam) quod prædicti ius communis relaxatio obtineatur. Ad fundamentum verò Sanch. & aliorum respondeo, ex lege sponsalium nomen obligatum esse ad impedimenti dirimens dispensationem procurandam; bene tamen ex iniqua, & iniusta impedimenti appositione, comparatione cuius dispensatio non est medium extraordinarium, sed ordinarium, & per se requisitum.

PUNCTVM XXVII.

Qualiter solvantur sponsalia ob defectum corporis, & animi?

1. Ob sedritatem notabilem superveniens dissoluntur ex parte illius qui illosus est.
2. Item ob paralysem, lepram, aliumve morbum contagiosum.
3. Ob morbum Gallicum superveniens resiliere potest qui sanus est.
4. Si sponsa tempore sponsalium pulcherrima extiterit, & postmodum fuerit deformis, negat Couaruu. resiliere posse sponsam.
5. Verius censeo oppositum.
6. Satisfit opposit. fundam.
7. Ob deformitatem animi sponsalia solvantur. Explicaturque in particulari casus.

1. **C**onstat ex c. quemadmodum 2. §. de iur. iur. ando sic dicente notabili superveniens dissolui sponsalia etiam iuramento firmata ex parte illius qui illosus est, quia ut in prædicto Textu dicitur, promissio subintelligitur rebus in eodem statu permanentibus. Quare si aliquis ex sponsis oculos, aures, vel nares amittat, vel aliquam aliam similem corpoream partem patiatur, poterit illas ab sponsalibus resiliere. Et licet Textus in dicto cap. quemadmodum videatur vtriusque oculi amissionem exigere, siquidem in numero plurali loquitur, ut placuit Paludan. in 4. dist. 27. quest. 1. art. 2. casu 7. num. 2. Rectius Sanch. alius relatis disp. 57. numero 3. Gutier. cap. 32. num. 3. Basil. Ponce lib. 12. cap. 17. numero 4. Coninch. disputat. 2. dub. 8. num. 66. affirmant vnius oculi amissionem sufficere, quia censetur grauis deformitas, & rerum mutatio quòdque iudicavit lex 8. tit. 2. par. 4. ibi: *[si] alguno de los ojos cegale.*

2. Rursus ob paralysem, lepram, aliumve morbum contagiosum optime possunt ex parte illosi sponsalia dissolui, quia nemo præsumi potest voluisse se ad contrahendum matrimonium prædicto morbo superveniente, quia esse obligatio ad rem summè difficilem, nec sub priori intentione comprehendendam, ut deciditur in dicto cap. quemadmodum, & dicta leg. 8. & tradunt omnes.

3. Ex his inferitur ob morbum Gallicum alteri supervenientem posse qui sanus est ab sponsalibus resiliere; quia est infirmitas contagiosa, & quæ horrorem causat, & ratio est affectus sanitatem recuperat. Sic Nauar. cap. 22. num. 2. §. 4. §. 8. Henric. lib. 1. cap. 14. num. 6. Sanch. lib. 1. disp. 17. num. 2. Gutier. cap. 32. n. 3. Quinimo huius morbi vehementis suspicio, est non plene probetur, præstat sufficientem causam sponsalia dissolvendæ secundum Seraphinum, decis. 111. n. 8. & 9. Riccio decis. 23. n. 4. in fine. Basil. lib. 12. de sponsal. c. 17. n. 4. quia sola ea suspicio arceat in principio à matrimonio contrahendo. Idem dicendum est de qualibet alia infirmitate incurabili, ut epilepsia, quia reddit matrimonium notabiliter difficultus, ut bene alius relatis Sanch. dicta disp. 57. n. 2. Gutier. c. 32. n. 3. Coninch. dub. 8. n. 67. Sub prædicta infirmitate annumerari debet oris graeculentia, quando aere Medici subverti non potest, quia pro mutua cohabitatione vix sustineri potest, indiciumque est cuiusdam habitudinis molestissimi morbi, ut constat ex leg. qui clarum. §. fin. ff. de 2. dilitio edito, & tradunt Basil. Ponce lib. 11. cap. 17. num. 4. Sanch. & Gutier. locis allegatis, & alij apud ipsos.

Solim